

Ross Newsletter.

No. 10. november 1990

Beste naamgenoten

Iets later dan u van ons gewend bent is hier dan toch de 11e uitgave van onze ROSS-Newsletter.

In de News-letter van de Clan Ross Association in de U.S.A. lazen we dat er plannen bestaan het, inmiddels bij meerdere van u bekende, "TAIN & DISTRICT Museum" uit te breiden tot een soort "Clan Ross centre", een basis voor alle leden van de Clan. Mogelijk wordt het ook een historisch en genealogisch documentatiecentrum. De juiste invulling van deze plannen is nog niet helemaal duidelijk. We hebben daarom contact opgenomen met onze Chieft om daarover meer inlichtingen te krijgen. U hoort nog nader van ons.

Een geheel ander onderwerp:

In één van de eerste Newsletters hebben we al eens de mogelijkheid geopperd een ROS(S)-bijeenkomst te organiseren. Omdat zo nu en dan lezers ook al eens daarnaar geïnformeerd hebben, denken we dat het nu toch tijd wordt ons hier eens meer serieus mee te gaan bezighouden. Gezien de voorbereidingen die aan zo'n gebeuren verbonden zijn zal dit toch pas op z'n vroegst in het voorjaar van 1992 kunnen plaatsvinden. Graag willen we weten wie er in principe aan zo'n bijeenkomst wil deelnemen.

George en Wil Ross,
Susannadonk 39, 4707 WN ROSENDAAL.
Telefoon 01650-56811

WEAR IT WITH PRIDE.

(Vervolg van Newsletter no. 10.)

In het vorige nummer schreven we over de oorsprong van de tartans en over de reden van het verbod tartans te dragen. Thans iets over de hernieuwde belangstelling en het hedendaags gebruik.

De eerste echte grote opleving kwam in 1822. George VI bezocht in dat jaar Edinburgh en hij stelde voor dat de aanwezigen zich zouden kleden in hun eigen tartan. Jammer genoeg resulteerde dit in het maken van vele 'oorspronkelijke' tartans, die beslist niet oorspronkelijk waren, maar vaak op dat moment werden ontworpen. De publicatie van het boek *Vestiarium Scoticum* van de gebroeders Sibieski Stuart deed het aantal onechte tartans ook nog toenemen. Alhoewel aan de authenticiteit van de in dit werk voorkomende gegevens sterk getwijfeld wordt, zijn veel van de ook thans in gebruik zijnde tartans hierop gebaseerd. Vandaag de dag is de verwarring en de vroegere onzekerheid min of meer gereguleerd in een zekere schijn van echtheid en worden erkende patronen geregistreerd. De registratie van tartan-settings in de Registers van het Lyon Court moet dit soort problemen voor de toekomst voorkomen.

Bij de vastlegging worden de tartans ingedeeld in groepen:

CLAN TARTANS zijn bedoeld voor algemeen gebruik door leden van een bepaalde Clan. Het is niet ongewoon een Clan tartan tegen te komen die wordt aangeduid als "Ancient Clan tartan". De toevoeging van het woord 'ancient' is zeer misleidend. Meestal is het een tartan van vrij recente origine. 'Ancient' wil niets anders zeggen dan dat de tartan vervaardigd is van minder fel gekleurde garens.

DRESS TARTANS werden oorspronkelijk gedragen door de vrouwen van een clan die de voorkeur gaven aan lichte kleuren. Zij hadden veelal een witte ondergrond met daarop variaties van de reeds bestaande clan tartans. Tegenwoordig worden 'echte' Clan tartans, echter geweven van minder zware garens, ook als zodanig aangeduid. Het is duidelijk dat dit verwarring schept en zou ook niet toegestaan mogen zijn. Dat er minder zware clan tartans gebruikt worden voor bijzondere doeleinden zoals avond-kleding wil nog niet zeggen dat het Dress tartans zijn.

MOURNING TARTANS werden (de naam zegt het al) gebruikt in perioden van rouw. Over het algemeen waren ze samengesteld uit zwart-witte patronen.

HUNTING TARTANS worden gebruikt bij sport en ander buiten-activiteiten. Bruin of een andere donkere kleur overheerst. Als een Clan een licht gekleurde tartan had was die niet geschikt om in het veld te gebruiken. Dat was de reden dat men de clan-patronen aanpaste aan de omgeving.

CHIEF'S TARTANS zijn de persoonlijke tartans van de Chiefs en mogen door niemand anders gedragen worden dan door de Chief en zijn directe familie.

DISTRICT TARTANS zijn waarschijnlijk de oudste tartans waaruit de Clan tartans zijn ontstaan. Er zijn tegenwoordig veel district tartans die gedragen worden door de inwoners van een bepaald gebied of daaruit afkomstig zijn en die niet gerechtigd zijn tot het dragen van een Clan tartan.

Naast deze min of meer algemeen voorkomende tartans zijn er uiteraard nog de militaire tartans, niet alleen in Groot Brittannië maar ook in bv. Canada, Australië en Nieuw-Zeeland en natuurlijk de ROYAL TARTANS, uitsluitend te dragen door de leden van de Koninklijke familie.

In een volgend nummer iets meer over de Ross-tartans.

GENEALOGIE.

Een probleem.

Eén van onze lezers, Paul Ross te Leidschendam zit met een genealogisch probleem. Bij zijn genealogisch onderzoek komt hij in de rechte lijn uit bij Willem ROSS en zijn echtgenote Johanna Francina MEEDER.

Dit echtpaar trouwde in Rotterdam op 27 november 1791 waarbij wordt aangegeven dat de bruidegom afkomstig is van Princenhage en de bruid van Leerdam.

Op 25 december 1769 wordt er in Princenhage inderdaad een WILLEM ROSS gedoopt, zoon van HENDRIK ROSS en ADRIANA VAN KLOOTWIJK.

In 1798 wordt Willem ROSS ingeschreven als poorter van Rotterdam, waarbij als afkomst vermeld wordt "van Hage bij Breda" en vertrekt op 10 maart 1817 uit Rotterdam naar Antwerpen.

Inmiddels heeft het echtpaar te Rotterdam (in de Lutherse Kerk) drie kinderen laten dopen w.o. Jan Georg. Deze zoon trouwt te Rotterdam op 9 juli 1834, leeftijd 27 jaar, geboren te Kralingen (thans Gem. Rotterdam) op 15 september 1806, zoon van Willem Ross, overleden te Leeuwarden en Johanna Francina Meeder.

Tot zover klopt alles perfect. Bij het opvragen van de akte van overlijden te Leeuwarden komt echter het probleem naar voren: In die akte staat nl. het volgende:

Aangevers verklaren dat " WILLEM ROSS, oud circa zestig jaar, Commies bij de Directe Belastingen, geboren te Breda, wonende te Leeuwarden, weduwnaar van Johanna Francina Meeder, zoon van JAN ROSS en van Maria Andringa, beiden overleden, op den dertienden dag der maand December (1829) is overleden ".

Twee zaken dus die niet kloppen:

1. de geboorteplaats is niet Breda maar Princenhage. Omdat Princenhage naast Breda ligt en thans zelfs Gemeente Breda is moeten we daar maar niet al te zwaar aan tillen.
2. de ouders zijn volgens de akte van overlijden Jan Ross en Maria Andringa en niet Hendrik Ros(s) en Adriana van Klootwijk.

De Heer Leenman te Nunen is er van uit gegaan dat de akte van overlijden te Leeuwarden niet juist is en heeft Willen Ross "ingelijfd" in de Familie Ros(s) uit Sprang op grond van de aanduidingen "afkomstig van Princenhage" en het feit dat daar inderdaad een Willem gedoopt is.

Paul Ross, om wiens rechtsreeke afstamming het gaat, is er echter niet geheel van overtuigd. In de eerste plaats omdat de kinderen van Willem Ross in Rotterdam gedoopt zijn in de Lutherse Kerk, terwijl dat geen gebruik was in de Sprangse familie. In de tweede plaats omdat de voornamen van de kinderen nogal afwijken van die van de rest van de familie. Ten derde omdat de namen Jan ROSS en Maria Andringa toch niet zomaar uit de lucht gegrepen zullen zijn!!

Nader onderzoek in Friesland zal mogelijk de oplossing brengen. Ongetwijfeld hoort u daarover nog.
Paul, succes bij je speurtocht !!

OPROEP.

Wie kan ons helpen aan geboortekaartjes, trouwkaarten, overlijdenskaarten, bidprentjes, advertenties e.d. met de naam ROSS of ROS ?
Oud of nieuw, alles is welkom. Eventueel in de vorm van fotocopiën.

George en Wil Ross,
Susannadonk 39,
4707 WN Roosendaal.

BEKENDE LEDEN VAN CLAN ROSS.

In deze serie zijn nog nooit aan de orde geweest de zeer bekende clanleden die zich hebben bezig gehouden met poolonderzoek, zowel in het Noorden als in het Zuiden.

Het gaat om Rear-Admiral Sir John Ross en zijn neef Sir James Clarck Ross.

Sir John Ross, Arctic Explorer (1777-1856).

In het begin van de 19e eeuw is er een vrij uitgebreide reeks onderzoekers naar het gebied rond de noordpool getrokken. Eén van de belangrijkste onder hen, John Ross werd in 1777 geboren in Balarrock in Wigtownshire, Schotland. Al op negen-jarige leeftijd, in 1786, kwam hij in dienst van de Royal Navy. Gedurende zijn eerste trainingsjaren deed hij veel ervaring op in navigatie op het ijs in het Noordpool-gebied toen hij als landmeter dienst deed bij het in kaart brengen van de Witte Zee en andere wateren in het noorden.

Na dienst gedaan te hebben in de oorlogen in verband met de Franse Revolutie en Napoleon werd hij in 1818 door de Britse Admiraliteit uitgenodigd om een expeditie te leiden die op zoek moest naar de z.g.n. N.W.-passage, de doorgang tussen Groenland en Canada via de Noordelijke IJszee naar de Grote Oceaan. Voor deze expeditie rustte hij twee schepen uit, de Isabella, een walvisvaarder van ca. 350 ton en de Alexander, onder commando van Lt. William Edward Parry. Na een eenvoudige oversteek van de North Atlantic passeerden de schepen Straat Davis en bereikten ze de Baffin Baai, waar men ontdekte dat de door Baffin getekende kaarten van dat gebied vrij nauwkeurig waren. Men bereikte Lancaster Sound en omdat daar open water was zeilde men nog 50 mijl verder. Later werd duidelijk dat Lancaster Sound de oostelijke ingang was tot de N.W.-passage. Captain Ross realiseerde zich dat echter niet en keerde terug toen hij vóór zich een bergketen ontwaarde. Met name Lt. Parry voelde dat men op de juiste weg was en adviseerde door te gaan. John wilde daar

echter niets van horen en de expeditie keerde teleurgesteld terug naar Engeland zonder het geheim van de doorgang ontdekt te hebben.

Lt. Parry ging het volgend jaar opnieuw in die richting. Hij kwam inderdaad wel een stuk verder, maar liep vast in het ijs en concludeerde dat de gekozen weg toch niet bruikbaar was.

In 1829 ging John Ross opnieuw op weg. Nu met de Victoria. Het schip en de uitrusting voor deze expeditie werden gefinancierd door de Sheriff van Londen, Sir Felix Booth, en Ross stak er zelf ook een 3.000 Pond in.

Sir John Ross of the Arctic
1777-1856.

Hij was er van overtuigd dat schepen voor een dergelijke expeditie met stoom uitgerust zouden moeten zijn. Jammer genoeg bleek die apparatuur niet naar voldoening te werken en al voor zij het Noordelijk Poolgebied bereikten waren de machines al buiten dienst. als navigator en eerste officier van deze tocht koos Captain Ross zijn neef Commander James Clarck Ross uit, die met meerdere poolexpedities mee was geweest en daardoor een zeer ervaren officier was geworden. De expeditie bleef meer dan 4 jaar in het Noordpoolgebied in welke tijd Captain Ross o.a. een baai

ontdekte die hij noemde naar zijn 'sponsor' Sir Felix Booth.

Vanaf het vertrek uit Port Wideford op Groenland in 1829 tot augustus 1833 hoorde niemand meer iets van Captain John Ross en zijn bemanning.

Wordt vervolgd.

FAMILIEBERICHTEN.

Kort voor het klaarmaken van deze Ross-Newsletter ontvingen wij van de Heer W. Leenman te Nunen het bericht van overlijden van zijn moeder, mevrouw Jannigje Geertruida Leenman-Ros. Zij werd te 's-Hertogenbosch geboren op 24 november 1893 en is dus bijna 97 jaar geworden. Hevr. Leenman stamde uit de Ross-familie die zijn oorsprong vond bij Jan Ross en Hendrina Vervoort en waarvan veel leden te Sprang hebben gewoond. Onze oprechte deelneming aan de Heer Leenman en de overige familieleden.

(Genealogische) SPROKKELINGEN

"zwerfend door Nederland".

Bij onze genealogische naspeuringen worden we, ondanks de beperkte reismogelijkheden, vergeleken met vandaag, regelmatig geconfronteerd met gezinnen die regelmatig verhuisden. Een voorbeeld daarvan:

Johannes Marius Christiaan Ross is geboren te Brielle op 24 juli 1818, als zoon van Otto Willem Ross, Kapitein-magazijnmeester der Artillerie, en Madelaine du Buy. Hij trouwt (waarschijnlijk in Amsterdam) met Juliana Maria Louise Schneider, die te Amsterdam geboren is.

Hun eerste kind wordt geboren in Sittard.

De volgende 3 kinderen worden geboren in Venlo.

De laatste 2 kinderen worden geboren in Hollum op Ameland.

Dat was nog niet het eindstation want zowel vader als drie van de kinderen zijn in Rotterdam overleden en één van de dochters in Amersfoort.

De vele verhuizingen zullen ongetwijfeld te maken gehad hebben met het beroep van vader. Hij was nl. "visiteur der ingaande en uitgaande regten der Accijnsen" en werd kennelijk vaak overgeplaatst.